

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Kifüggetés: 2024.05.24
Lejárt: 2024.07.08.

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a **szőlő aranszínű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2024. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé a Balaton-felvidéki borvidék és a Badacsonyi borvidék vonatkozásában:**

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS

A Balaton-felvidéki borvidék és a Badacsonyi borvidék szőlőnövényein, szőlőültetvényeiben az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2024. évben május második hetében volt tapasztalható. Május harmadik hetében az első lárvastádiumú egyedek az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által vizsgált szőlőnövényeken már mindenhol megtalálhatóak voltak. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő aranszínű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

E kórokozó az elmúlt években a Balaton-felvidéki és a Badacsonyi borvidékeken egyre több helyen azonosításra került, ami miatt az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a Badacsonyon, a Tóti-hegyen, a Szent György-hegyen, a Csobáncon, a Gulácson, a balatonedericsi Öreghegyen, valamint Hegyesd, Nemesvita, Lesencetomaj, Lesenceistvánd és Lesencefalu, Mindszentkállya, Révfülöp és Szigliget települések szőlőültetvényeiben növényegészségügyi zárlatot rendelt el, illetve határaiktól számított 3 km sugarú részeken puffer zónákat (továbbiakban együtt: körülhatárolt terület) jelölt ki. A betegség e borvidékeken a korábbi években elszórtan betegített meg egy-egy, érzékeny fajták esetében esetleg pár tucat szőlő növényt szőlőültetvényenként. Ettől eltérően 2023. évben a betegség a Szent György-hegyen egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, sőt a betegség jellegzetes tüneteit mutató növények aránya négy ültetvényben jóval meghaladta a 30 %-ot, ezért ezen ültetvények teljes felszámolásra kerültek.

Az amerikai szőlőkabócáról is elmondható, hogy az elmúlt évek során a Badacsonyi borvidék és a Balaton-felvidéki borvidék szőlőültetvényeiben egyaránt megtalálható. A lárvái egyre több ültetvényben, egyre nagyobb egyedszámban fellelhetők, a sárgalapok pedig nagy egyedszámban, a védekezési küszöb felett fogják a kifejlett szárnyas egyedeket.

Ezek miatt az amerikai szőlőkabóca a már fertőzött ültetvényekben újabb és újabb szőlőnövényeket fertőz meg, illetve a még nem fertőzött ültetvényekben megbetegedést okoz. Mivel a fertőzött szőlőnövényeket gyógyítani nem lehet, a **védekezés csak a megelőzésre szűkül, ezért különösen fontos** a szőlőültetvényekben a zárlati károsító járványos elterjedésében szerepet játszó amerikai szőlőkabóca, mint **vektor elleni védekezés**. A körülhatárolt területeken - az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján - **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szerek védekezés,**

melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálatai szerint a Badacsonyi Borvidék és Balaton-felvidéki Borvidék szőlőültvényeiben **az amerikai szőlőkabóca tömeges lárvakelése 2024. évben május harmadik hetében volt tapasztalható.** Erre, illetve a szőlőnövények előrehaladott fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **első kezelést a szőlő virágzása után, de legkésőbb június 15-éig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, de legkésőbb július első hetében kell elvégezni.**

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

A védekezésre a felhívás mellékletének táblázatban szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövények törzsein található hajtásokon is táplálkozik, ezért az eredményes védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is érik. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a szőlőtermelők figyelmét, hogy a védekezés során az integrált növényvédelem alapelveinek érvényre jutása érdekében a növényvédelmi technológia meghatározása során figyelemmel kell lenni a rezisztencia kialakulásának megelőzésére, ezért a növényvédő szerek okirataiban meghatározott kezelések évenkénti maximális számának betartása mindenkor szükséges. Ezen túl figyelmet kell fordítani a növényvédő szer használat sorrendjére is, hogy az utolsó, harmadik kezelés során olyan növényvédő szert tudjanak még kijuttatni, amely az akkori szőlő fenosztádiumban még engedélyezett és az élelmezés-egészségügyi várakozási idő is betartható legyen, valamint védelmet nyújtson az amerikai szőlőkabóca kifejlett alakja ellen is.

Jelen felhívás az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv szakmai javaslatának is tekintendő, így az agrár-környezetvédelmi programban szereplő támogatást igénylők egyszeri alkalmazásra az engedélyben foglaltaknak megfelelően felhasználhatják a környezetkímélő besorolásba nem került növényvédőszer-hatóanyagokat. Az agrár-ökológiai programban pedig a méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben gyakorlatot választóknak az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.

Veszprém, 2024.05.23.

Takács Szabolcs főispán

nevében és megbízásából:

Odor Tamás
osztályvezető

1. számú melléklet a 2024. évi védekezési felhíváshoz

	Kabócák ellen engedélyezett szerek szőlőben	Hatóanyag	Forgalmazási kategória	A kezelés évenkénti maximális száma	Két kezelés között eltelt minimális időtartam	Az utolsó kezelés fenostádiuma	Méhveszélyesség
Kontakt	Decis ¹	deltametrin	III.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	mérsékelten kockázatos
	Decis Mega (PL) ¹	deltametrin	II.	3	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	mérsékelten kockázatos
	Decis Forte ¹	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	mérsékelten kockázatos
	Detector ¹	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	mérsékelten kockázatos
	Kaiso Garden ²	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	K1 ²	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Kaiso EG ²	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Kaiso Sorbie ²	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Wakizasi ²	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Hunter ²	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Jager EG ²	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Karate Zeon 5 CS (BG, PL, RO) ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Karate Zeon 050 CS ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Ninja Zeon 5 CS ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Kendo 5 CS ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Full 5 CS ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Lamdex Extra ²	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Klartan 24 EW	tau-fluvalinát	II. ; III.	2	14 nap	érés kezdete, bogószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
	Mavrik 24 EW	tau-fluvalinát	II. ; III.	2	14 nap	érés kezdete, bogószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
	Monospel 24 EW	tau-fluvalinát	II. ; III.	2	14 nap	érés kezdete, bogószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
Felszívódó	Laser	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Nexsuba	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Laser Duplo ³	spinozad	II. ; III.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Sivanto Prime ^{2,4}	flupiradifuron	II.	1	-	zsendülés (BBCH 81)	nem jelölésköteles
	Sanium System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	nem jelölésköteles
	Deltam System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	nem jelölésköteles
	Sivanto Energy	deltametrin + flupiradifuron	I.	2	14 nap	érés kezdete (BBCH 81)	kifejezetten veszélyes
	Exirel ¹	ciántraniliprol	I.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	kifejezetten veszélyes
	Mospilan 20 SG (DE, RO) ⁴	acetamiprid	III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles
	Rafting ⁴	acetamiprid	III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles
Spilan 20 SG ⁴	acetamiprid	III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles	
Gazelle 20 SG ⁴	acetamiprid	III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles	

Megjegyzés:

¹ agrár-környezetvédelmi programban tiltott, de egy alkalommal a kormányhivatal szakmai javaslata alapján felhasználható

² agrár-környezetvédelmi programban csak növényvédelmi képesítéssel rendelkező szaktanácsadó, növényvédelmi mérnök, növényorvos írásbeli javaslatára használható

³ ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett a felhasználása

⁴ tebukonazol tartalmú növényvédő szerrel együtt tankkeverékként alkalmazva, virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények elenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki.